

Vassdrag: 027.62 ,

ognaelva

KDB: 1433

NVE 10581
V 1939

TILLATELSE

FOR

OGNA, VARHAUG OG NÆRBØ KOMMUNER

**TIL YTTERLIGERE REGULERING OG OVERFØRING AV HAGAVATN M. V.
TIL OGNAELVA.**

MEDDELT VED KGL. RESOLUSJON AV 3 MARS 1939

Ved kgl. resolusjon av 3 mars 1939 er det bestemt:

- «1. Det tillates i samhøve med lov om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917 Ognå, Varhaug og Nærbø kommuner å foreta en ytterligere regulering og overføring av Hagavatn m. v. til Ognaelva i det vesentlige i samsvar med framlagte planer og på vilkår som anført i Arbeidsdepartementets foredrag 3 mars 1939.
2. Ognå, Varhaug og Nærbø kommuner fritas i samhøve med reguleringslovens § 11 pkt. 7, inntil utgangen av 1945 for de årlige avgifter til stat og kommuner vedkommende ovennevnte tillatelse under forutsetning av at de pågjeldende vassfall av kommunene bare blir brukt til alminnelig elektrisitetsforsyning.
3. Det i Arbeidsdepartementets foredrag 3 mars 1939 inntatte utkast til manøvreringsreglement for ovennevnte regulering fastsettes som gjeldende inntil videre.»

Betingelser

for tillatelse for Oгна, Varhaug og Nærbø kommuner til ytterligere regulering og overføring av Hagavatn m. v. til Oгнаelva.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 3 mars 1939.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.
Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Anleggene kan ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den øking av vasskraften som innvinnes ved overføringen erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,10 pr. naturhestekraft.

Til de fylkes-, herreds og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 0,10 pr. naturhestekraft.

Økingen av vasskraften beregnes på grunnlag av den øking av vassdragets vassføring som overføringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes med den tidligere bestående regulering og overføring. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene og overføringen utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal ansees som den ved overføringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved overføringen innvunne vasskraft tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft,

jfr. post 13, skal for så vidt de ikke er fastsatt av Kongen med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid, som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

5.

Arbeidet skal utføres ved funksjonærer og arbeidere som har norsk innfødsrett eller statsborgerrett.

Vedkommende departement kan tilstede unntak fra denne regel, når spesiell fagkunnskap eller øvelse eller lignende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig.

For hver dag noen i strid med foranstående bestemmelser er i konsesjonærenes tjeneste, erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50,00 — femti kroner — for hver person.

Konsesjonærene skal ved bygging og drift av anlegget anvende norske varer, for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mere enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landets fallende arbeide og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av

den utenlandske pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonærene for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — prosent av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

Vedkommende departement kan tilstede unntak fra disse regler, når særegne hensyn gjør det påkrevd.

6.

Forsikring tegnes fortrinsvis i norske selskaper, dersom disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske.

7.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeide eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer) verktøy og andre arbeidsredskaper som utleveres arbeiderne til benyttelse kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller ødelegges og da bare med sin virkelige verdi, beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fradrag for slitasje. Hvis konsesjonærene holder handelsbu for sine arbeidere, skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende regjeringsdepartement til avgjørelse.

Konsesjonærene skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

8.

Konsesjonærene plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende anleggene, således at arbeidet ikke kan iverksettes, før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse såvel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbunne utgifter utredes av anleggets eier.

9.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære anordninger for sprengning i krigs-

tilfelle, uten at anleggenes eiere har krav på godtgjørelse eller erstatning for de ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse som følger derav. Anleggenes eiere må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

10.

Reguleringsdammene blir å manøvrere etter et av Kongen utferdiget reglement. Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger, som godtas av vedkommende regjeringsdepartement. Ekspropriasjonsforretning kan ikke påbegynnes, forinnan manøvringsreglement er fastsatt.

For så vidt dammene manøvreres i strid med reglementet, kan konsesjonshaverne pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 1000,00 for hver gang etter departementets nærmer bestemmelse.

11.

Reguleringsanleggenes eiere skal etter nærmer bestemmelse av departementet utføre de hydrografiske iakttakelser, som i det offentliges interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder og de tillatte laveste tapningsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter, som konsesjonærene måtte la oppta i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

12.

Eierne skal uten vederlag for de av dem utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

13.

Konsesjonærene er forpliktet til å avgi til den kommune hvor kraftanlegget er beliggende eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner etter departementets bestemmelse, etter hvert som overføring skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Når 30 år er forløpet fra konsesjonens meddelelse, kan de kommuner, hvis interesser berøres av foretagendet, uansett den ovenfor betingede prosent for kraftavgivelse og uten hinder av den foran fastsatte begrensning, med Kongens samtykke, etter hvert som kraft blir ledig, kreve avgift fra de av

vassdragets vassfall, som tilhører norske kommuner, ytterligere kraft så vidt nødvendig til å dekke deres eget behov eller til å forsyne deres innvånere med kraft til lys, varme, gårdsdrift, håndverk eller småindustri.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører regulerings- og overføringsanleggenes eiere eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økte utgifter, bæres disse av den som uttar kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris, beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 pst. rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 pst. Dersom prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk, kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved avtale mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel herav ved skjønn. Denne fastsettelse kan såvel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5te år. Dersom eierne leier ut kraft og kraften kan uttas fra kraftledning til noen av leietakerne, kan kommunen i et hvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leiere av liknende kraftmengder under samme forhold.

Eierne har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas.

Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

14.

Konsesjonshaverne tilpliktes på forlangende av vedkommende departement å stille reguleringsanleggene tilhørende veier og broer til fri bruk for almenheten. Tvist avgjøres av departementet.

15.

Departementet kan under særlige tilhøve meddele vassfalls- eller brukseier, som ikke er medeier i anleggene, tillatelse til å nytte det driftsvann som er brakt til veie ved reguleringen, mot at han til anleggenes eiere erlegger en årlig godtgjørelse, som i tvisttilfelle fastsettes av departementet.

16.

Tillatelsen blir å tinglyse innen de tinglag, hvor anleggene er beliggende.

Et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget, for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.

Konsesjonshaverne underkaster seg de bestemmelser, som til en hver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De utgifter som er forbundet med kontrollen, erstattes det offentlige av anleggenes eiere etter nærmere regler fastsatt av vedkommende departement.

Manøvreringsreglement

for regulering og overføring av Hagavatn m. v. til Ognaelva.

(Fastsatt ved kgl. resolusjon 3 mars 1939.)

1.

Reguleringsgrensene er:

Hagavatn og Volskarvatn:

Øvre kote 197,0 m

Nedre » 191,0 »

Reguleringshøyde 6,0 m

Krokevatn:

Øvre kote 197,0 m

Nedre » 195,0 »

Reguleringshøyde 2,0 m

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye

at flomvassføringen i Fuglestadvassdraget så vidt mulig ikke forøkes.

3.

Så lenge tilførslen fra Helgåen anses å være tilstrekkelig for driften av Jærens elektrisitetsverk, holdes luka i overføringskanalen for Hagavatn stengt, hvorved tilsiget til Hagavatn går over overløpet ved vatnes naturlige utløp.

4.

Når tilsiget fra Helgåen ikke gir tilstrekkelig driftsvassføring, begynner tapningen fra Hagavatn i så stor utstrekning som blir nødvendig for behovet og for hver gang etter ordre fra reguleringsanleggets eiere.

5.

For damvokteren blir å utferdige instruks som blir å godkjenne av departementet.